

## A1.30 Choroba i ból

- Express sickness and pain.
- Express your medical condition at the doctor's office.



<b>Lekarz</b>	<i>(Doctor)</i>	<b>Zdrowie</b>	<i>(Health)</i>
<b>Choroba</b>	<i>(Illness)</i>	<b>Zdrowy</b>	<i>(Healthy)</i>
<b>Przeziębienie</b>	<i>(Cold)</i>	<b>Chory</b>	<i>(Ill / Sick)</i>
<b>Grypa</b>	<i>(Flu)</i>	<b>Chorować</b>	<i>(To be ill)</i>
<b>Objawy</b>	<i>(Symptoms)</i>	<b>Kaszeleć</b>	<i>(To cough)</i>
<b>Gorączka</b>	<i>(Fever)</i>	<b>Dzwonić</b>	<i>(To call)</i>
<b>Ból głowy</b>	<i>(Headache)</i>	<b>Pomagać</b>	<i>(To help)</i>
<b>Ból gardła</b>	<i>(Sore throat)</i>	<b>Boli mnie...</b>	<i>(My ... hurts)</i>
<b>Ból brzucha</b>	<i>(Stomachache)</i>	<b>Mam grypę</b>	<i>(I have the flu)</i>
<b>Katar</b>	<i>(Runny nose)</i>	<b>Mam gorączkę</b>	<i>(I have a fever)</i>
<b>Kaszel</b>	<i>(Cough)</i>	<b>Wracaj do zdrowia!</b>	<i>(Get well soon!)</i>

### 1. Dialogue: Mężczyzna źle się czuje i idzie do lekarza, żeby sprawdzić, co mu dolega. (QR: Audio)



- Pacjent:** Dzień dobry, Pani doktor. Od wczoraj bardzo źle się czuję. *(Good morning, Doctor. I've been feeling very unwell since yesterday.)*
- Lekarka:** Dzień dobry. Co dokładnie Panu dolega? *(Good morning. What exactly is bothering you?)*
- Pacjent:** Mam katar, boli mnie głowa i czuję się osłabiony. *(I have a runny nose, a headache and I feel weak.)*
- Lekarka:** Rozumiem. Czy ma Pan też gorączkę albo dreszcze? *(I see. Do you also have a fever or chills?)*
- Pacjent:** Nie, tylko stan podgorączkowy. *(No, just a slight fever.)*
- Lekarka:** To wygląda na zwykłe przeziębienie, a nie na grypę. *(This seems like an ordinary cold rather than the flu.)*
- Pacjent:** Czyli to nic poważnego? Jaka jest różnica? *(So it's nothing serious? What's the difference?)*
- Lekarka:** Grypa zwykle zaczyna się nagle. Jest wysoka gorączka i ból mięśnie. *(Flu usually starts suddenly. It typically involves a high fever and muscle aches.)*
- Pacjent:** Rozumiem, całe szczęście. Mam dużo pracy w tym tygodniu. *(I understand, luckily. I have a lot of work this week.)*
- Lekarka:** W miarę możliwości proszę odpoczywać, pić dużo płynów i dobrze się wysypiać. *(As much as possible, please rest, drink plenty of fluids and get good sleep.)*

#### 1. Jakie objawy ma pacjent? *(What symptoms does the patient have?)*

- a. Boli go gardło i bardzo kaszle.
- b. Ma wysoką gorączkę i bolą go mięśnie.
- c. Ma kaszel i ból brzucha.
- d. Ma katar, ból głowy i jest osłabiony.

2. Co lekarka mówi o grypie? (*What does the doctor say about the flu?*)

- a. Grypa to zawsze tylko katar i ból głowy.      b. Grypa zaczyna się nagle i jest wysoka gorączka.  
c. Grypa jest łżejsza niż przeziębienie.      d. Przy grypie nie ma gorączki, tylko stan podgorączkowy.

1-d 2-b

## 2. Grammar: Nouns in the genitive case: kogo? czego?

The genitive answers the questions: who? (of whom?) what? (of what?). We use it to say that something is missing, that something concerns someone/something, or in some expressions with verbs.



1. Masculine nouns most often take the endings -a (usually names of people and animals, but also some other nouns) or -u (names of objects, materials, phenomena, and abstract concepts).
2. Feminine nouns usually take -y (after most consonants) or -i (after k and g).
3. Neuter nouns take the ending -a.

	<b>Mianownik: kto? co?</b> ( <i>Nominative: who? what?</i> )	<b>Dopełniacz: kogo? czego?</b> ( <i>Genitive: of whom? of what?</i> )
rodzaj żeński ( <i>feminine gender</i> )	głowa ( <i>head</i> )	Mam ból głowy ( <i>I have a headache</i> )
rodzaj męski ( <i>masculine gender</i> )	brzuch ( <i>stomach</i> )	Mam ból brzucha ( <i>My stomach hurts</i> )
rodzaj nijaki ( <i>neuter gender</i> )	gardło ( <i>throat</i> )	Mam ból gardła ( <i>I have a sore throat</i> )

The rule about masculine endings is only a simplification and has many exceptions. Most forms simply need to be memorized.

1. Mam ból \_\_\_\_\_ i kaszel. (*I have a headache and a cough.*)  
a. głowę      b. głowy      c. głowa      d. głowie
2. Mam ból \_\_\_\_\_, ale nie mam gorączki. (*I have a stomachache, but I don't have a fever.*)  
a. brzuchu      b. brzuchy      c. brzuch      d. brzucha
3. Od rana mam ból \_\_\_\_\_ i katar. (*I've had a sore throat and a runny nose since this morning.*)  
a. gardła      b. gardło      c. gardłu      d. gardle
4. Dziś nie ma \_\_\_\_\_, proszę zadzwonić jutro. (*There isn't a doctor today; please call tomorrow.*)  
a. lekarzem      b. lekarzowi      c. lekarza      d. lekarz

1. głowy 2. brzucha 3. gardła 4. lekarza

### 3. Exercises

#### 1. Match each beginning with its correct ending.

- |                                |                           |
|--------------------------------|---------------------------|
| 1. Dzień dobry, mam gorączkę i | a. przeziębienie.         |
| 2. Muszę dziś zadzwonić        | b. mam katar.             |
| 3. Boli mnie gardło i          | c. do lekarza rodzinnego. |
| 4. Jestem chory, to chyba      | d. kaszlę od wczoraj.     |

**1-d:** Good morning, I have a fever and I've been coughing since yesterday. **2-c:** I need to call my family doctor today. **3-b:** My throat hurts and I have a runny nose. **4-a:** I'm ill; it's probably a cold.



#### 2. Clinic: when to call and what to say (QR: Audio)

**Fill in the gaps:** zadzwonić, kaszlesz, chorujesz, chory, lekarzowi, gorączkę, objawy, kaszel



Przychodnia „Zdrowie” – informacja dla pacjentów. Jeśli jesteś (1) \_\_\_\_\_ i masz (2) \_\_\_\_\_ : katar, (3) \_\_\_\_\_ , ból głowy lub ból gardła, możesz (4) \_\_\_\_\_ i umówić wizytę. Gdy masz (5) \_\_\_\_\_ , zostań w domu i zadzwoń do przychodni. Lekarz może też poprosić o krótką informację: od kiedy (6) \_\_\_\_\_ i co dokładnie boli.

Na wizycie powiedz prosto: „Boli mnie głowa”, „Mam ból brzucha” albo „Mam gorączkę”. To pomaga (7) \_\_\_\_\_ ocenić, czy to przeziębienie czy grypa. Jeśli (8) \_\_\_\_\_ , powiedz, czy kaszel jest suchy. Pij dużo wody i odpoczywaj. Jeśli czujesz się bardzo słabo, dzwoń od razu. Wracaj do zdrowia!

*Clinic “Health” – information for patients. If you are ill and have symptoms such as a runny nose, cough, headache or sore throat, you can call and make an appointment. If you have a fever, stay at home and call the clinic. The doctor may also ask for brief information: how long you have been ill and what exactly hurts.*

*At the appointment, say simply: “My head hurts”, “I have a stomach ache” or “I have a fever”. This helps the doctor assess whether it's a cold or the flu. If you are coughing, say whether the cough is dry. Drink plenty of water and rest. If you feel very weak, call immediately. Get well soon!*

(1) chory, (2) objawy, (3) kaszel, (4) zadzwonić, (5) gorączkę, (6) chorujesz, (7) lekarzowi, (8) kaszlesz

#### 3. Listen to the audio fragments and choose the correct solution. (QR: Audio)



- Dlaczego kobieta dzwoni do przychodni? (*Why is the woman calling the clinic?*)
  - Chce odwołać badanie, bo wyjeżdża.*
  - Chce umówić wizytę, bo źle się czuje.*
  - Chce kupić lekarstwa w aptece.*
- Co Marek mówi o pracy? (*What does Marek say about work?*)
  - Dziś przychodzi normalnie, ale jest zmęczony.*
  - Dziś zostaje w domu, bo jest chory.*
  - Dziś pracuje krócej, bo ma spotkanie.*

**1-b 2-b**

#### 4. Choose the correct solution

1. Dzień dobry, \_\_\_\_\_ od trzech dni i mam gorączkę. *(Good morning, I have been sick for three days and I have a fever.)*  
 a. chorują      b. choruje      c. choruję      d. chorujesz
2. Pani doktor, \_\_\_\_\_ w nocy i mam katar. *(Doctor, I cough at night and I have a runny nose.)*  
 a. kaszlisz      b. kaszle      c. kaszlimy      d. kaszlę
3. Mój kolega z biura \_\_\_\_\_ i dziś nie przyszedł do pracy. *(My colleague from the office is sick and didn't come to work today.)*  
 a. chorujemy      b. choruje      c. chorujecie      d. choruję

1. choruję 2. kaszlę 3. choruje

#### 5. Roleplay - dialogues (QR: Audio)



##### a. Wizyta u lekarza rodzinnego

- Lekarz:** *Dzień dobry, co Panu dolega?*  
*(Good morning, what seems to be the problem?)*
- Pacjent:** *Jestem chory. Mam gorączkę i kaszel.*  
*(I'm ill. I have a fever and a cough.)*
- Lekarz:** *Ma Pan też katar albo ból gardła?*  
*(Do you also have a runny nose or a sore throat?)*
- Pacjent:** *Tak, boli mnie gardło i mam katar. Chyba to grypa.*  
*(Yes, my throat hurts and I have a runny nose. I think it's the flu.)*

1. Jakie objawy ma pacjent?

---

##### b. Telefon do szefa — jestem chory

- Pracownik:** *Dzień dobry, dzwonię, bo jestem chory.*  
*(Good morning, I'm calling because I'm sick.)*
- Szef:** *Co się dzieje? Jakie ma Pan objawy?*  
*(What's going on? What symptoms do you have?)*
- Pracownik:** *Mam przeziębienie: kaszlę i boli mnie głowa.*  
*(I have a cold: I'm coughing and I have a headache.)*
- Szef:** *Dobrze, proszę odpocząć. Wróć do zdrowia!*  
*(Okay, please get some rest. Feel better soon!)*

1. Dlaczego pracownik dzwoni do szefa?

---

## 6. Practice in pairs or with your teacher. (QR: A1+)

1. Jesteś w przychodni. Lekarz pyta: „Co panu/pani jest?” Odpowiedz krótko i powiedz, jakie masz objawy. (Użyj: przeziębienie, katar, kaszel)



2. Jesteś u lekarza. Lekarz pyta, gdzie boli. Powiedz, co boli i jak bardzo. (Użyj: boli mnie..., ból głowy, ból gardła)

## 7. Writing: WhatsApp (QR: A1+)

Cześć! Tu Marta z biura.

O **10:30** mamy krótkie spotkanie z zespołem. Czy będziesz dziś w pracy? Wczoraj mówiłeś/mówiłaś, że źle się czujesz.

Jeśli jesteś **chory/chora**, daj znać, co Ci jest (np. **gorączka, kaszel, katar**) i czy chcesz **zadzwoić** na 5 minut.



**Write an appropriate response:** *Dziś nie przyjdę do pracy, bo jestem chory/chora. / Mam gorączkę i kaszel / Mam katar i ból głowy. / Mogę zadzwonić o ... / Nie mogę dziś mówić, ale jutro mogę.*

### Important verbs

ja  
ty  
on/ona/ono  
my  
wy  
oni/one

### Chorować (to be ill)

Czas teraźniejszy  
choruję  
chorujesz  
choruje  
chorujemy  
chorujecie  
chorują

### Kaszeleć (to cough)

Czas teraźniejszy  
kaszlę  
kaszlesz  
kaszle  
kaszlemy  
kaszlecie  
kaszlą